

Autistické centrum Andreas® n.o.

Výročná správa

2016

OBSAH

- 1. Úvod**
- 2. Prehľad činností vykonávaných v kalendárnom roku 2016**
 - 2.1 Poskytované služby**
 - 2.2 Prehľad realizovaných projektov**
 - 2.3 Poskytované doplnkové terapie**
 - 2.4 Poskytované vzdelávanie v externom prostredí**
 - 2.5 Poskytované vzdelávanie v centre Andreas**
 - 2.6 Zvyšovanie odbornej kompetencie pracovníkov centra Andreas**
 - 2.7 Osveta**
 - 2.8 Komunitné a dobrovoľnícke aktivity v centre Andreas**
 - 2.9 Trhy a iné dobročinné akcie**
- 3. Príjmy a výdavky**
- 4. Prehľad príjmov**
- 5. Stav pohybu majetku a záväzkov**
- 6. Zloženie v orgánoch neziskovej organizácie**
- 7. Ďalšie údaje určené správnou radou**
- 8. Vyjadrenie revízora**

1. Úvod

Nezisková organizácia Autistické centrum Andreas® n.o. so sídlom Galandova 7, 811 06 Bratislava vznikla 19. 11. 2001 a bola zaregistrovaná na Obvodnom úrade Bratislava ako Nezisková organizácia pod číslom OVVS/773/37/2001 – NO.

DRUH VŠEOBECNE PROSPEŠNÝCH SLUŽIEB:

- *Poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti*
- *Vzdelávanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry*
- *Tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt*

Nezisková organizácia poskytuje všeobecne prospešné služby v oblasti sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti u populácie postihnutej autistickým syndrómom podľa osobitného zákona:

- sociálnu prevenciu - na predchádzanie a zabraňovanie príčin vzniku porúch psychického, fyzického alebo sociálneho vývinu občana; formy sociálnej prevencie sú vyhľadávacia, nápravná, rehabilitačná, resocializačná činnosť a organizovanie výchovno-rekreačných táborov,
- sociálne poradenstvo - odborná činnosť zameraná na pomoc fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii na úrovni základného sociálneho poradenstva a špecializovaného poradenstva fyzickej osobe, rodine alebo komunite – ambulatná prostredníctvom poradní sociálneho poradenstva a terénna prostredníctvom terénnych programov,
- sociálna rehabilitácia – odborná činnosť na podporu samostatnosti a zručnosti fyzickej osoby,
- pracovná terapia – odborná činnosť na osvojenie pracovných návykov fyzickej osoby.

Služby v oblasti vzdelávania, výchovy a rozvoja telesnej kultúry podľa osobitného zákona – ďalšie odborné vzdelávanie v akreditovanom vzdelávacom programe, ktorý vedie k doplneniu, obnoveniu, rozšíreniu alebo prehĺbeniu kvalifikácie, potrebnej na výkon odbornej činnosti. Záujmové vzdelávanie so zameraním Všeobecné vzdelávanie v problematike autizmu a Špecifické vzdelávanie v problematike autizmu pre rodiny, odborníkov a širokú verejnosť ukončené vydaním osvedčenia o absolvovaní.

Ďalšie služby v oblasti tvorby, rozvoja, ochrany, obnovy a prezentácie duchovných a kultúrnych hodnôt

- organizovanie rôznych kultúrnych, športových a spoločenských podujatí, výstav, prezentácií, kurzov, konferencií, besied,
- poskytovanie služieb v rámci Regionálneho centra autizmu pre Bratislavský samosprávny kraj.

(vid'. štatút Autistického centra Andreas)

Správna rada prerokovala a nadpolovičnou väčšinou schválila dňa 26. 6. 2017 predloženú výročnú správu za rok 2016.

2. Prehľad činností vykonávaných v kalendárnom roku 2016

2.1 Poskytované služby

Autistické centrum Andreas® n.o. založené v roku 2001 poskytuje sociálne služby momentálne na základe rozhodnutia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktoré nadobudlo účinnosť 27. marca 2015. Na základe **zmluvy č. 2/2016/FPP/ŠSP – SP o poskytovaní finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby** v zmysle § 81 a nasl. zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov na úhradu nákladov za poskytovanie sociálnych služieb a VZN č. 32/2009 o bližších podmienkach poskytovania finančného príspevku neverejným poskytovateľom poskytujúcim sociálne služby v súlade s § 75 až § 78 a § 81 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. O živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, v podmienkach Bratislavského samosprávneho kraja, bola na účet č. 4008132065 / 7500 v roku 2016 poukázaná suma spolu 25.930 EUR na špecializované sociálne poradenstvo a 12.965 EUR na sociálnu rehabilitáciu.

Uvedený finančný príspevok počas roka 2016 len čiastočne pokrýval náklady nášho centra na realizáciu cieľov, vyplývajúcich zo zámeru poskytovania komplexných špecializovaných služieb výhradne autistickej populácii. Hospodárenie s pridelenými finančnými prostriedkami vykazujeme v správe o hospodárení, vid'. Účtovná uzávierka a Správa audítora.

V roku 2016 sme pokračovali v realizácii našich služieb a aktivít v budove so záhradou, ktoré sú vo vlastníctve našej neziskovej organizácie, na Galandovej ulici 7 v Bratislave 1, Staré Mesto.

Počas celého roka 2016 sme poskytovali klientom s autizmom a ich rodinám nasledujúce služby, ako **špecializované sociálne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu, včasnú starostlivosť, vývinovú diagnostiku, odborné a výchovno-vzdelávacie poradenstvo, doplnkové terapie, voľnočasové aktivity a vzdelávacie aktivity pre odborníkov.**

Diagnostika

Ponúkame psychologické a špeciálno-pedagogické vyšetrenia detí a mladých ľudí s podozrením na diagnózu z okruhu porúch autistického spektra (ďalej PAS). Súčasťou našej práce je špecifikácia diagnózy a definovanie individuálnych charakteristík dieťaťa či mladého človeka. Na základe vyšetrenia rodičia dostávajú odporúčenie týkajúce sa ďalšej výchovy a vzdelávania dieťaťa.

Vývinová diagnostika (PEP-R)

Pri deťoch s PAS v predškolskom a mladšom školskom veku sa zameriavame na zisťovanie aktuálnej vývinovej úrovne dieťaťa v jednotlivých vývinových oblastiach (napodobňovanie, vnímanie, jemná motorika, hrubá motorika, koordinácia, poznávacie a verbálne schopnosti, porozumenie reči) a na určovanie silných a slabých stránok. Vývinová diagnostika PEP-R je dôležitým predpokladom k nastaveniu plánu a vhodnej formy starostlivosti v zmysle využitia ďalšieho potenciálu dieťaťa.

ABA terapia (aplikovaná behaviorálna analýza)

je v súčasnosti považovaná za jednu z najefektívnejších metód terapie pre deti s PAS, ktorá sa venuje správaniu dieťaťa, pričom za správanie sa považuje všetko čo dieťa robí - ako sa hrá, akým spôsobom komunikuje apod. Vytváraním nácvikových situácií, pozitívnou motiváciou a intenzívnym opakovaním podporujeme a rozvíjame u dieťaťa žiaduce správanie najmä v oblastiach komunikácie, porozumenia, napodobňovania, sociálnych zručností, hry a sebaobsluhy.

Včasná starostlivosť

Rodinám detí s PAS v predškolskom veku poskytujeme služby včasnej starostlivosti. Na základe psychologického vyšetrenia, stanovenia diagnózy, potrieb rodičov a interaktívnej práce s dieťaťom vytvoríme individuálny plán rozvoja dieťaťa, rodine vysvetlíme základné princípy a metódy práce s dieťaťom. V rámci starostlivosti organizujeme aj stretnutia rodičov.

Odborné a výchovno-vzdelávacie poradenstvo

V rámci poradenstva zabezpečujeme deťom a mládeži so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami komplexnú starostlivosť (špeciálno-pedagogickú, psychologickú, terapeutickú), školskú integráciu týchto detí do škôl (materských, základných, stredných), vypracovávame podklady k individuálnym výchovno-vzdelávacím plánom a metodickým pokynom, spolupracujeme s pedagógmi, psychológmi, špeciálnymi pedagógmi a výchovnými poradcami na školách a pripravujeme podklady na rozhodovanie o zaradení alebo preradení detí do bežných alebo špeciálnych škôl.

Sociálna rehabilitácia

Zameriavame sa na rozvoj komunikačných zručností, sociálnych vzťahov, rozvoj vnímania, myslenia, poznávania a motorických zručností, na nácvik adekvátnych modelov správania, trávenie voľného času, hry a sebaobsluhu u detí s PAS. Ide o podporu smerujúcu k dosiahnutiu čo možno najvyššieho stupňa samostatnosti, nezávislosti a sebestačnosti. Služba je vykonávaná na základe akreditácie MPSVR.

Sociálne poradenstvo

Prostredníctvom informácií poskytujeme na úrovni základného sociálneho poradenstva potrebnú podporu pri uplatňovaní práv a nárokov pri jednaniach na úradoch, ministerstvách apod. V rámci špecializovaného sociálneho poradenstva sa zameriavame na zistenie príčin vzniku, charakteru a rozsahu problémov dieťaťa, rodiny alebo blízkeho okolia s následne poskytnutou odbornou pomocou. Služba je vykonávaná na základe akreditácie MPSVR.

Individuálna a skupinová terapia

Pre deti a mladých ľudí realizujeme individuálne odborné terapie, ako aj ďalšie doplnkové terapie pod vedením skúsených lektorov a pedagógov (Snoezelen terapia, muzikoterapia, arteterapia, fyzioterapia, canisterapia, ergoterapia...). Tradične pokračujeme aj v poskytovaní skupinových a individuálnych terapií pre rodičov detí s PAS, príp. ostatných rodinných príslušníkov. Pravidelné rodičovské stretnutia prebiehali v centre Andreas v mesačných intervaloch, ktoré vedú psychologičky a terapeutky nášho centra. V roku 2016 sme súčasne viedli jednu skupinu rodičov. Navrhované témy sú podľa želania účastníkov, ako napríklad: vyrovnávanie sa rodiny s diagnózou dieťaťa; neprijatie diagnózy a jej spochybňovanie; tendencia rodiny k hyperprotektivitě; zlosť a sebaľútosť; vyčerpanosť rodiny; vplyv na kvalitu vzťahov a klímy v rodine; krízové obdobia; problematika súrodencov; obhajoba dieťaťa na verejnosti, problémové správanie detí... Od novembra 2016 poskytujeme aj pedopsychiatrické služby (MUDr. Veronika Marcinčáková Husárová). O poskytovanú

službu sme zaznamenali zvýšený záujem v skupine rodičov detí s Aspergerovým syndrómom. Skupinovú terapiu pre túto skupinu rodičov plánujeme realizovať v roku 2017.

Osveta a vzdelávanie

Organizujeme semináre a školenia pre odborníkov, verejnosť, rodičov detí s PAS a všetkých, ktorí majú o problematiku autizmu záujem. V knižnici môžu záujemcovia nájsť množstvo odbornej literatúry, ako i beletrie v slovenskom, českom alebo anglickom jazyku.

Kvantitatívne vyhodnotenie

V roku 2016 Autistické centrum Andreas poskytlo 152 deťom a mladým ľuďom diagnostiku, prípadne rediagnostiku, v rámci ktorej každý klient absolvoval tri sedenia. Po diagnostickom vyšetrení boli rodičia, alebo samotní klienti v rámci základného a špecializovaného sociálneho poradenstva informovaní a poučení o ďalšom terapeutickom postupe a/alebo vzdelávaní. V roku 2016 naši **sociálni poradcovia poskytli** pre klientov s autizmom **2 252 špecializovaných sociálnych poradenstiev v počte 3 142,75 hodín a 47 klientom poskytli 1 590 hodín sociálnej rehabilitácie v ambulantnej forme.**

V rámci doplnkových terapií sme poskytovali pravidelne arteterapiu 9 klientom, muzikoterapiu 5 klientom a Snoezelen terapiu 15 klientom.

2.2 Prehľad realizovaných projektov

Názov projektu: Medicínske štúdie

Počas celého roku 2016 pokračovala spolupráca s vedeckým tímom ACVA, ktorá vznikla na pôde Fyziologického ústavu Fakulty medicíny UK v roku 2014 a zaoberá sa výskumom príčin vzniku autizmu v populácii. V novembri 2016 sme v spolupráci s ACVA zrealizovali odborný seminár „**Autizmus – výživa – tráviace problémy**“, cieľom ktorého bolo teoreticky a prakticky oboznámiť rodičov s ťažkosťami s výživou a trávením detí s PAS. Seminár viedla MUDr. Katarína Babinská.

Názov projektu: Viem ti povedať

Donor: Nadačný fond Lenovo v Nadácii Pontis

Trvanie projektu: november 2013 – december 2016

Filantropický projekt „Viem ti povedať“ je zameraný na podporu komunikácie u detí a mladých ľudí s autizmom a zároveň s poruchami hovorenej reči a čítania. Prostredníctvom projektu bol v roku 2014 centru Andreas poskytnutý nenávratný finančný dar vo forme dvoch tabletov prispôsobených pre aplikácie ABCD a Tap To Talk. Cieľom projektu je pomoc dvom deťom s autizmom prostredníctvom týchto aplikácií. V roku 2016 pokračoval rozvoj a inovácia aplikácií. Bola vytvorená nová aplikácia LenTalk. Autistické centrum Andreas sa opäť podieľalo na jej úpravách pre lepšiu použiteľnosť u detí s autizmom. V decembri 2016 sa uskutočnil krst tejto aplikácie v rámci firmy Lenovo.

Názov projektu: Je lepšie byť pestrotieňom ako netopiercom.

Donor: Nadácia pre deti Slovenska

Trvanie projektu: august 2015 – máj 2016

Cieľom projektu bola podpora integrácie detí s autizmom v bežnej škole, t.j. prevencia vyčleňovania detí s autizmom a budovanie bezpečného prostredia medzi spolužiakmi. Aktivitami podporujeme rešpekt k rôznorodosti a znižovanie

predsudkov. Do projektu zapájame žiakov s autizmom, ako aj ich spolužiakov a pedagogických pracovníkov, ktorí prichádzajú s integrovanými žiakmi do kontaktu. Komunita stredoškolákov pomáhame svet autizmu sprístupňovať prostredníctvom zážitkových aktivít a diskusie. Pedagogickým pracovníkom poskytneme metodické zázemie a odbornú pomoc.

Názov projektu: Podpora Autistického centra Andreas

Donor: spoločnosť SEPS a. s.

Trvanie projektu: december 2015 – jún 2016

Cieľom projektu bola podpora a rozvoj činností Autistického centra Andreas.

Názov projektu: Pre rodičov bez rodičov

Donor: Nadácia Pontis, Dobrá krajina

Trvanie projektu: január – december 2016

Cieľom projektu bolo zrealizovanie niekoľko "dvojdňových pobytov" pre deti s autizmom. Ide o obdobie, v ktorom deti nedochádzajú do škôl, stacionárov a podobných zariadení. Väčšina rodičov trávi so svojimi deťmi všetky voľné chvíle, t. j. nielen čas po práci, ale aj víkendy a dovolenky, kedy často krát nemožno hovoriť o oddychu a relaxe, keďže deti s autizmom vyžadujú zvýšenú starostlivosť a nepretržitý dozor. Absencia oddychu sa prejavuje negatívne aj na zdravotnom stave a psychickej pohode rodičov. Našou snahou je poskytnúť rodičom príležitosť na načerpanie nových síl, ako i istotu, že o ich deti bude odborne postarané.

Názov projektu: Arteterapia a psychodiagnostika

Donor: Bratislava – Staré mesto

Trvanie projektu: apríl – december 2016

Cieľom projektu bola podpora pravidelnej arteterapie s cieľom zvyšovania dobrého psychického stavu detí a mladých ľudí s autizmom. Vďaka aktivitám projektu sme pre potreby arteterapie nakúpili základný materiál pre tvorbu.

Názov projektu: ZÁHRADA – miesto pokoja a bezpečia pre ľudí s autizmom

Donor: Reiffaisen banka

Trvanie projektu: apríl – december 2016

Prostredníctvom projektu sme sa pokúsili čiastočne revitalizovať záhradu, ktorá je priamo pri budove centra Andreas. Obnovením záhrady sme pre ľudí s autizmom, ako i pre susedov z okolia vytvorili príjemné zelené prostredie. Najdôležitejšou súčasťou projektu bola výsadba mladého stromu (lipa) do centra záhrady, ktorý svojimi vlastnosťami nahradil uschnutý storočný strom (dub letný). Veríme, že oživený ekosystém záhrady prinesie ľuďom s autizmom pokoj a intimitu, a bude lákať aj ďalšie vtáctvo na hniezdenie. Zachovanie pôvodných a vytvorenie nových foriem zelene sa stane pre lokalitu prínosom a prispeje ku skvalitneniu životných podmienok všetkých v okolí.

Názov projektu: Autisti – Artisti

Donor: Nadácia VÚB

Trvanie projektu: jún – december 2016

Zámerom projektu bolo pokračovanie podpory systematickej arteterapie detí a mladých ľudí s autizmom. U klientov sme posilňovali rozvoj tvorivosti, a pocit užitočnosti a sebadôvery. Taktiež sme podporovali prehĺbovanie pracovných návykov a zručností.

Názov projektu: Tak ďaleko, tak blízko

Donor: Nadácia Orange

Trvanie projektu: jún – december 2016

Zámerom projektu bolo nadviazať na podporu starostlivosti o deti s PAS s upriamením pozornosti na rozvoj nových prvkov v terapii. Podporujúcou stratégiou projektu bolo podanie "prvej pomoci" rodičom s autistickým dieťaťom, ako aj poskytovanie neustálej podpory, najmä prostredníctvom terapeutických rodičovských stretnutí a rôznych workshopov a seminárov.

2.3 Poskytované doplnkové terapie

Arteterapia

Aj v roku 2016 pokračovala **arteterapia** pre klientov z interného, ako i externého prostredia. Naďalej spolupracujeme s arteterapeutkami Janou Balcovou, Jankou Detvajovou, Evou Roháľovou a Táňou Vlčkovou v oblasti výroby keramiky, ako aj iných výtvarných techník – maľba na hodváb, na tričká, práca s papierom a pod. Výrobky z našich dielní ponúkame na predaj v rámci sezónnych bratislavských trhov a rôznych podujatí neziskových organizácií a firiem. Arteterapiu sme poskytli 9 klientom.

Muzikoterapia

V roku 2010 sme začali v centre Andreas realizovať **muzikoterapiu** pre klientov z interného, ako i externého prostredia. Muzikoterapia sa teší veľkej obľube. V terapii sa s klientmi pracuje s rôznymi nástrojmi. Niektorí klienti dokážu spolupracovať aj s inými klientmi súčasne, ale väčšina klientov je odkázaná na individuálny prístup. S klientmi sme začali najprv s bubnovaním. Bubny prinášajú klientom potešenie a radosť, preberajú z letargie, nabíjajú a transformujú. Iným klientom vyhovujú skôr klávesy, gitara a zvončeky. Muzikoterapiu realizovali Veronika Marcinčáková Husárová, Marek Gregorovič a Marcel Vén pre 8 klientov.

Snoezelen terapia

Ľudia s autizmom pri vnímaní a poznávaní svojho okolia sú hypersenzitívni, nedokážu množstvo prichádzajúcich zmyslových podnetov selektovať a vhodne spracovávať. Z hľadiska zmyslového vnímania dochádza k tzv. „presýteniu“ zmyslov. Dôsledkom môže byť únik autistu do svojho sveta (vypnutie príjmu) alebo reakcia nežiaducim správaním – agresiou voči okoliu, voči sebe, krikom a pod. Obzvlášť kritické je obdobie puberty, kedy stres a narastajúca frustrácia z neschopnosti komunikovať vyvolávajú závažnejšie formy problémového správania. Medikamentózna liečba nelieči príčinu, ale iba tlmí tieto prejavy a prináša so sebou množstvo vedľajších účinkov. Jednou z mála účinných metód na zvládanie týchto stavov je **Snoezelen** (z holandských slov – čučať a driemať). Ide o multistimulačnú metódu, ktorá produkuje pocit pohody - spôsobuje uvoľnenie, privádza k relaxácii, ale na strane druhej aktivuje - prebúdzá záujem, riadi a usmerňuje podnety, odbúrava strach, podporuje nadväzovanie sociálnych vzťahov a komunikáciu. Snoezelen terapiu poskytujeme od začiatku roka 2009. Snoezelen terapia v našom centre sa stáva veľmi žiadanou a to hlavne vďaka odborníkom, ako i modernému technickému vybaveniu. Terapiu sme poskytli 15 klientom. V roku 2016 Snoezelen terapiu poskytovali Lenka Brinčíková a Gabriela Fabian.

Canisterapia

V roku 2010 sme začali v záhrade centre Andreas realizovať canisterapiu. Canisterapia je finančne veľmi náročná. Pre každého klienta je zvolený pes na základe diagnostiky a vytýčeného cieľa v terapii klienta. Do roku 2016 sme spolupracovali so psom Tin-Tinom, ktorý žiaľ v roku 2016 ochorel a tak bola canisterapia prerušená.

2.4 Poskytované vzdelávanie v externom prostredí

Naši odborníci vykonali viacero odborných školení v rôznych organizáciách, firmách, na univerzitnej pôde, ako aj na stredných a základných školách:

- **21.01.2016** – seminár „**Žiak s Aspergerovým syndrómom (ďalej AS) alebo vysokofunkčným autizmom (ďalej VFA) v škole**“ na Základnej škole vo Svätom Jure
- **04.04.2016** – seminár „**Žiak s AS alebo VFA v škole**“ na Základnej škole, Prokofjevova ulica v Bratislave
- **19.04.2016** – odborný seminár „**Žiak s AS alebo VFA v škole e**“ v CPPP a P na Brnianskej ulici v Bratislave
- **10.05.2016** – odborný seminár „**Žiak s AS alebo VFA v škole**“ v Súkromnej pedagogickej a sociálnej akadémii na Sklenárovej ulici v Bratislave
- **16.06.2016** – seminár „**Úvod do problematiky autizmu**“, časť 1. v DSS Rosa na Dúbravskej ceste v Bratislave
- **23.06.2016** – seminár „**Úvod do problematiky autizmu**“, časť 2. v DSS Rosa na Dúbravskej ceste v Bratislave
- **03.10.2016** – diskusný seminár „**Úvod do problematiky autizmu**“, v PDCS v Bratislave
- **28.10.2016** – odborný seminár „**Žiak s AS alebo VFA v škole**“ na základnej škole NARNIA v Petržalke
- **01.12.2016** – odborná konzultácia ohľadne Aspregerovho snydrómu na ZŠ Dubová
- **01.12.2016** – odborná konzultácia ohľadne Aspregerovho snydrómu na Arcibiskupskom gymnázii v Trnave

2.5 Poskytované vzdelávanie v Autistickom centre Andreas

Priamo v našom centre sme v roku 2016 pre rôzne cieľové skupiny zorganizovali nasledovné semináre, workshopy a školenia:

- **28.01.2016** – terapeutická skupina pre rodičov, ktorí majú v našom centre v starostlivosti dieťa
- **04.02.2016** – terapeutická skupina pre rodičov, ktorí majú v našom centre v starostlivosti dieťa
- **18.02.2016** – workshop pre rodičov „**Problémové správanie detí s detským autizmom – I. časť**“, cieľom ktorého bolo teoreticky a prakticky oboznámiť rodičov s možnosťami riešenia problémového správania

- **03.03.2016** – terapeutická skupina pre rodičov, ktorí majú v našom centre v starostlivosti dieťa
- **04.03.2016** – interaktívny workshop „**Pestrotiene a netopierce**” pre vysokoškolákov a ich pedagógov z Univerzity Palackého v Olomouci
- **10.03.2016** – workshop pre rodičov „**Problémové správanie detí s detským autizmom – II. časť**”, cieľom ktorého bolo teoreticky a prakticky oboznámiť rodičov s možnosťami riešenia problémového správania
- **17.3.2016** – terapeutická skupina pre rodičov, ktorí majú v našom centre v starostlivosti dieťa
- **15. až 16.04.2016** – MODUL 1, časť A „**Teoretické východiská**” ako súčasť širšieho školenia „**Využívanie princípov ABA v práci s deťmi s PAS**”, cieľom ktorého je teoreticky a prakticky vyškoliť najmä odborníkov s metodikou ABA terapie.
- **18.04.2016** – odborný seminár „**Žiak s AS alebo VFA v škole**”
- **28.04.2016** – terapeutická skupina pre rodičov, ktorí majú v našom centre v starostlivosti dieťa
- **29. až 30.04.2016** – MODUL 1, časť B „**Teoretické východiská**” ako súčasť širšieho školenia „**Využívanie princípov ABA v práci s deťmi s PAS**”, cieľom ktorého je teoreticky a prakticky vyškoliť najmä odborníkov s metodikou ABA terapie.
- **02.05.2016** – odborný seminár „**Dieťa s AS alebo VFA v škôlke**” s cieľom oboznámiť učiteľov, špeciálnych pedagógov, psychologov a ďalších odborných zamestnancov škôlok s prejavmi a vzdelávacími potrebami žiakov s Aspergerovým syndrómom, prípadne vysokofunkčným autizmom, a poskytnúť im informácie, ktoré povedú k úspešnej integrácii týchto žiakov na škole
- **12.05.2016** – terapeutická skupina pre rodičov, ktorí majú v našom centre v starostlivosti dieťa
- **19.05.2016** – terapeutická skupina pre rodičov, ktorí majú v našom centre v starostlivosti dieťa
- **20.05.2016** – interaktívny workshop „**Pestrotiene a netopierce**” pre skautov z Prešova
- **02.06.2016** – terapeutická skupina pre rodičov, ktorí majú v našom centre v starostlivosti dieťa
- **23. až 24.09.2016** – MODUL 2, časť A „**Tvorba individuálnych programov pre deti s PAS**” ako súčasť širšieho školenia „**Využívanie princípov ABA v práci s deťmi s PAS**”, cieľom ktorého je teoreticky a prakticky vyškoliť najmä odborníkov s metodikou ABA terapie.

- **29.09.2016** – workshop pre rodičov „**Problémové správanie detí s detským autizmom – I. časť**”, cieľom ktorého bolo teoreticky a prakticky oboznámiť rodičov s možnosťami riešenia problémového správania
- **06.10.2016** – odborný seminár „**Úvod do metodiky ABA**”, cieľom ktorého bolo teoreticky oboznámiť rodičov autistických detí s prvkami ABA terapie
- **13.10.2016** – workshop pre rodičov „**Problémové správanie detí s detským autizmom – II. časť**”, cieľom ktorého bolo teoreticky a prakticky oboznámiť rodičov s možnosťami riešenia problémového správania
- **21. až 22.10.2016** – MODUL 2, časť B „**Tvorba individuálnych programov pre deti s PAS**” ako súčasť širšieho školenia „**Využívanie princípov ABA v práci s deťmi s PAS**”, cieľom ktorého je teoreticky a prakticky vyškoliť najmä odborníkov s metodikou ABA terapie.
- **27.10.2016** – workshop „**Snoezelen pre deti s PAS**” pre rodičov autistických detí
- **10.11.2016** – workshop pre rodičov „**Tvorba úloh pre deti s autizmom - štruktúra a vizuálne usporiadanie priestoru, času a postupu**”, cieľom ktorého bolo teoreticky a prakticky oboznámiť rodičov ako vytvoriť doma pre svoje dieťa s autizmom rôzne typy úloh na precvičovanie konkrétnych zručností každodenného života
- **18. až 19.11.2016** – MODUL 1, časť A „**Teoretické východiská**” ako súčasť širšieho školenia „**Využívanie princípov ABA v práci s deťmi s PAS**”, cieľom ktorého je teoreticky a prakticky vyškoliť najmä odborníkov s metodikou ABA terapie.
- **23.11.2016** – odborný seminár „**Autizmus – výživa – tráviace problémy**”, cieľom ktorého bolo teoreticky a prakticky oboznámiť rodičov s ťažkosťami s výživou a trávením detí s PAS
- **01.12.2016** – triedny interaktívny workshop „**Pestrotiene a netopierce**” pre stredoškolákov a ich pedagógov
- **19.12.2016** – triedny interaktívny workshop „**Pestrotiene a netopierce**” pre stredoškolákov a ich pedagógov

V seminároch a workshopoch plánujeme pokračovať aj v roku 2017.

2.6 Zvyšovanie odbornej kompetencie pracovníkov centra Andreas

Snahou centra Andreas je posilňovať vo svojich radoch celoživotné vzdelávanie s cieľom ponúkať klientom moderné a efektívne služby v čo najvyššej miere. V roku 2016 zamestnanci Autistického centra Andreas sa zúčastnili niekoľkých vzdelávacích seminárov, na ktorých si zvyšovali svoje odborné kompetencie:

- **28.-29.01.2016** – kurz **Time manažment** v PDCS

- **01. až 03.04.2016** – aktívna účasť (Mgr. Okenicová) na psychoanalytickej konferencii v Prahe „**Autismus 2016**“ (aj pasívna účasť dvoch zamestnanek: Mgr. Rusnáková, Mgr. Rajecová)
- **13.04.2016** – kurz **ADOS-2** (Pozorovacia škála na diagnostiku autizmu – druhá verzia)
- **22.06.2016** – školenie v počítačových zručnostiach
- **29.06.2016** – školenie v počítačových zručnostiach
- **02.09.2016** – vzdelávanie „Inštruktor sociálnej rehabilitácie“
- **13.09.2016** – medzinárodná konferencia v SZŠ a MŠ pre žiakov a deti s autizmom v Žiline
- **27. až 28.09.2016** – odborný kurz **Test kresby ľudskej postavy** zameraný na diagnostiku detí s PAS
- **01.10.2016** – školenie **Špecifiká zmyslového vnímania u detí s autizmom a stratégie jeho rozvoja**
- **14.10.2016** – účasť na konferencii „**Autizmus v praxi**“ v Prahe v NAUTIS
- **20.10.2016** – sme zorganizovali k 15. výročiu vzniku centra Andreas slávnostný večer. Ktorý sa konal v divadle Malá scéna v Bratislave. Večerom sprevádzali Karin Olasová a Přemysl Boublík alias „autista Riško“ z televízneho seriálu ZOO. Otváracie tóny zazneli v podaní klienta Lukáša a jeho muzikoterapeuta Marcela Véna. Na úvod vystúpili významní partneri centra: – profesorka Daniela Ostatníková z Fyziologického ústavu UK v Bratislave prezentovala vývoj prevalencie PAS v spoločnosti a novinky vo výskume autizmu; – Andrea Cocherová, ktorá je správkynou Nadácie Orange, nášho významného podporovateľa; – pán Mgr. Juraj Marendiak z sociálneho odboru Bratislavského samosprávneho kraja, ktorý vyzdvihol ocenil prínos fungovania Autistického centra Andreas. Hostom sa prihovorila aj riaditeľka centra Ing. Kateřina Nakládalová, ktorá prítomných v krátkosti oboznámila so súčasným stavom starostlivosti o ľudí s autizmom na Slovensku. V závere úvodnej časti večera bol premietnutý dvadsať minútový film o činnostiach centra Andreas. Druhú časť večera otvorila scénka na motíve životopisného filmu „Temple Grandin“. Večer prišli svojimi pesničkami podporiť aj slovenskí speváci Sima Martausová, Martin Harich a Martin Geišberg. Ich pesničky krásne doladili komorný ráz podujatia a podtrhli sviatočnú atmosféru večera.
- **05.11.2016** – školenie **Senzorická integrácia v pedagogike a špeciálnej pedagogike**
- **01.12.2016** – účasť na slávnostnom krste aplikácie pre deti s PAS z dielne LENOVO

2.7 Osveta

Pravidelne sa zúčastňujeme verejných prezentácií a diskusií, cieľom ktorých je širšej verejnosti priblížiť problematiku diagnózy autizmu a sprostredkovať rôzne prístupy v starostlivosti o ľudí s autizmom:

- **04.02.2016** – „**Iný svet. Autistov pribúda, z osemdesiatosem detí má jedno túto diagnózu**“, Plus 7 dní
- **07. až 08.03.2016** – **predajná výstava** klientov Autistického centra Andreas **AUTISTI – ARTISTI**, v rámci TyFaVKA (týždeň farmaceutického vzdelávania a kariéry) na Farmaceutickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave
- **10.03.2016** – **krst DVD dokumentu „Tak ďaleko, tak blízko“** v Kníhkupectve Artforum v Bratislave.
- **02.04.2016** – „**Deň autizmu**“ – súťaž o najmodrejšiu fotku na facebooku centra Andreas
- **06.04.2016** – „**O Aspergerovom syndróme s mamičkou Vladimírou a jej 8-ročnou dcérou Ninkou aj s Luciou Rusnákovou**“, TV Markíza - Reflex
- **12.04.2016** – **beseda o autizme „AUTIZMUS a ARTERAPIA“** pri príležitosti Svetového dňa autizmu v spolupráci s kníhkupectvom Artforum, hosťami ktorej boli psychologička Lucia Rusnáková a arteterapeutka Janka Detvajová. Besedu moderoval Dado Nagy.
- **28.04.2016** – vyhlásenie výsledkov súťaže o najmodrejšiu fotku na facebooku centra Andreas, Tlačová správa
- **14.09.2016** – „**Výstava Osamelí**“, Správy RTVS
- **14.09.2016** – „**Autisti vyjadrili v obrazoch viac, než je možné slovami**“, SME Kultúra
- **07.11.2016** – „**Autizmus: prekričať sa k šťastiu**“, .týždeň
- **11.11.2016** – **účasť na fundraisingovej aktivite „Hodina deťom“** v Bratislave
- **15.11.2016** – **Keď sa nestará o autistov štát, musia to robiť občianske spolky**, Denník N
- **24.11.2016** – „**Autisti medzi nami**“, Pod lampou .týždeň
- **07.12.2016** – „**Slovensko Advent 2016**“, živé vysielanie zo synagógy v Leviciach, RTVS

2.8 Komunitné a dobrovoľnícke aktivity v centre Andreas

Počas roka sa snažíme pozývať „vonkajšiu“ komunitu k nám do centra, čím nadväzujeme bližšie kontakty so susedmi alebo aj inou komunitou (firmy, spoločenstvá, školy) a otvárame priestor pre ďalšiu spoluprácu. Cieľom aktivít je nadviazanie bližších kontaktov a predstavenie činnosti nášho centra, ako aj výsledkov aktivít našich klientov. Dobrovoľníci často navštevujú naše centrum za účelom pomoci, či v záhrade alebo v budove, kde pomáhajú v činnostiach, na ktoré nám ostáva málo času. Každoročne k nám chodia 'skupinoví' dobrovoľníci z troch firiem, ale začínajú nás pravidelne navštevovať aj individuálni dobrovoľníci, ktorí sa venujú buď konkrétnym klientom (v roku 2016 štyria dobrovoľníci) alebo nosia PET fľašky, ktoré naši klienti stláčajú v rámci ergoterapie.

- **10. až 11.06.2016** – dobrovoľnícka aktivita „**Naše mesto**“ prostredníctvom Nadácie Pontis
- **22.09.2016** – **Dobrovoľnícka pomoc** zo školy na Hlbokej ulici v Bratislave
- **30.09.2016** – **Dobrovoľnícka pomoc** z firmy Astellas Pharma
- **01.12.2016** – **Dobrovoľnícka pomoc** zo školy na z 8-ročného Gymnázia Ladislava Novomeského, Tomášikova ul., Bratislava
- **Pravidelná pomoc v centre Andreas** piatimi dobrovoľníkmi

2.9 Trhy a iné dobročinné akcie

Svoju činnosť v oblasti autizmu sme nepriamo prezentovali aj na rôznych mestských trhoch a iných verejno-spoločenských aktivitách, na ktorých sme ponúkali výrobky našich klientov za dobrovoľný alebo benefičný príspevok v rámci verejnej zbierky:

- **18.03.2016** – **Veľkonočné trhy** v spoločnosti Ernst Young
- **21.03.2016** – **Veľkonočné trhy** v spoločnosti SWISS RE
- **22.03.2016** – predajné trhy **OPEN MARKET** v spoločnosti DELL
- **23.03.2016** – **Veľkonočné trhy** v SLSP
- **01. až 30.4.2016** – **predajná výstava** klientov Autstického centra Andreas **AUTISTI – ARTISTI**, kaviareň Artforum, Bratislava
- **23.04.2016** – **Dobrý trh** v Bratislave
- **08. až 09.07.2016** – **Hudobný festival POHODA** v Trenčíne
- **15.09.2016** – **Dobrý trh**, Panenská ulica v Bratislave
- **23.09.2016** – **Radničkine trhy** v Bratislave
- **16.11.2016** – predajné trhy **Open Market** v spoločnosti DELL, Bratislava
- **24.11.2016** – **Vianočné trhy** v spoločnosti Siemens, Bratislava
- **29.11.2016** – **Vianočné trhy** na Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny SR v Bratislave
- **06.12.2016** – **Vianočné trhy** v spoločnosti SLSP, Bratislava
- **09.12.2016** – **Vianočné trhy** v spoločnosti Deutsche Telekom, Bratislava
- **09.12.2016** – **Vianočné trhy** v spoločnosti Ernst & Young, Bratislava
- **14.12.2016** – **Vianočné trhy** v spoločnosti Adient, Bratislava
- **15.12.2016** – **Vianočné trhy** v spoločnosti Lenovo, Bratislava
- **15.12.2016** – **Vianočné trhy** v spoločnosti Swissre, Bratislava
- **16.12.2016** – **Vianočné trhy** v spoločnosti Unicredit, Bratislava
- **19.12.2015** – **Vianočné trhy** v spoločnosti Mondelez-Figaro, Bratislava

3. Príjmy a výdavky

- Príjmy za rok 2016 boli celkovo v sume 174 410 EUR
- Výdavky za rok 2016 boli celkovo v sume 201 070 EUR

Členenie príjmov je uvedené v kapitole č. 4. Prehľad príjmov a darov

- Konečný zostatok v pokladni k 31.12.2016 bol 194 EUR
- Konečný zostatok na účtoch k 31.12.2016 bol 54 906 EUR
- Konečný zostatok spolu 55 100 EUR

Členenie výdavkov:

spotreba materiálu	9 981 EUR
opravy a udržiavanie	1 921 EUR
cestovné	224 EUR
spotreba energie	9 018 EUR
ostatné služby	30 766 EUR
mzdové náklady	85 544 EUR
odpisy	34 271 EUR
dane a poplatky	623 EUR
<u>ostatné náklady</u>	<u>2 062 EUR</u>
výdavky celkom	174 410 EUR

Všetky výdaje boli vynaložené v súvislosti so zaregistrovanými službami.
Vid'. Účtovná uzávierka a Správa audítora.

4. Prehľad príjmov o daroch, príspevkoch a príjmoch za rok 2016

P. č.	Zdroj	Dar v eurách	Príspevok v eurách	Príjem v eurách	Pozn.
1	Úroky			42	
2	Prijaté dary – Nadácia Orange	10 000			
3	Dar HMM, s.r.o.	1 000			
4	Príspevky z verejných zbierok		2 516		
5	Príspevky z podielu zaplatenej dane		44 422		
6	VÚC		38 895		
7	Grant ACE		8 357		
8	Bratislava - Staré mesto a hl. mesto	405			
9	Tržby z predaja služieb			84 394	
10	Tržby z predaja tovaru			3 143	
11	Ostatné	100			
12	Príspevky od FO		132		
13	Dar TB	1 000			
14	Nadácia VÚB		1 500		
15	Gefos Slovakia	200			
16	Komunitná nadácia Bratislava		250		
17	Nadácia televízie Markíza		1 000		
18	Nadácia Volkswagen		2 800		
19	Pedagogická fakulta UK		914		
	Spolu	12 705	100 786	87 579	

5. Stav pohybu majetku a záväzkov

Na stave majetku nedošlo počas roka 2016 k žiadnym zásadným zmenám, z majetku nebol žiaden vyradený. Nezisková organizácia je aj naďalej majiteľom objektu so záhradou na Galandovej 7, nadobudnutého kúpnu zmluvou z roku 2003 a zrekonštruovaného počas rokov 2004-2006. Zmeny účtovné sú uvedené v pripojených účtovných výkazoch.

6. Zloženie v orgánoch neziskovej organizácie

Naša organizácia počas roka 2016 pracovala v spolupráci so správnou a dozornou radou v nasledujúcom zložení. Ku žiadnej zmene počas roku 2016 nedošlo.

Správna rada

Ing. Jana Pšenáková – *predsedkyňa Správnej rady*

Pavol Klučka

Ing. Roman Mészáros

Ing. Rastislav Nakládal

MUDr. Jozef Šóth, CSc.

Dozorná rada

Františka Ďurkovská

Eva Trnačevičová

Vanesa Vojtíšková

Členovia Správnej rady a Dozornej rady neziskovej organizácie Autistické centrum Andreas® n.o. vykonávajú svoju funkciu bez nároku na odmenu.

7. Ďalšie údaje určené správnou radou

Správna rada neurčila žiadne ďalšie údaje na zverejnenie vo výročnej správe.

8. Vyjadrenie revízora

Autistické centrum Andreas® n.o. nemá revízora.

V Bratislave, 30. 6. 2017

Ing. Kateřina Nakládalová
riaditeľka

Autistické centrum Andreas® n.o.

Galandova 7, 811 06 Bratislava I.; T/F: +421 2 544 10 907

M: +421 905 746 280; eMail: andreas@andreas.sk; web: www.andreas.sk

Právna forma: nezisková organizácia; IČO: 31 821 677; DIČ: 202 170 2683